

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 454/2014/PMC par Eiropas Ārējās darbības dienesta praksi piedāvāt neapmaksātu stažēšanos ES delegācijās

Lēmums

Lietā 454/2014/PMC - Uzsākta {0} 18/03/2014 - Atzinuma projekts par {0} 15/02/2017 - Lēmums par {0} 21/09/2017 - Iesaistītā iestāde Eiropas Ārējās darbības dienests (Iestādes atbalstīts ieteikums) |

Ombuds interesējās par Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) praksi ES delegācijās piedāvāt tikai neapmaksātu stažēšanos. Izmeklēšana tika veikta, pamatojoties uz sūdzību, ko iesniedza jauns ES pilsonis, kurš bija pabeidzis neapmaksātu stažēšanos. Viņa apgalvoja, ka EĀDD prakse diskriminē jauniešus no mazāk labvēlīgas vides.

Ombuds konstatēja, ka stažēšanās ES delegācijās būtu jādara pieejama pēc iespējas plašākam personu lokam, nevis tikai tām, kas to var atļauties. Ombuds uzskata, ka neapmaksāta stažēšanās var radīt diskriminējošu situāciju, jo personām ar mazāk privilģētu izcelsmi ir lielāka iespēja, ka tām trūkst finanšu līdzekļu, lai veiktu šādu stažēšanos. Ombuds konstatēja, ka EĀDD prakse neapmaksāt praktikantus ES delegācijās ir administratīva kļūme. Tādēļ viņa ieteica EĀDD izmaksāt pienācīgu pabalstu visiem saviem praktikantiem, tostarp ES delegācijās esošajiem.

Atbildot uz savu ieteikumu, EĀDD informēja ombudu, ka tagad tas ir pieprasījis līdzekļus, lai apmaksātu praktikantus ES delegācijās, un ka tikmēr tas ir apturējis neapmaksātu stažēšanos.

Ombuds no EĀDD atbildes saprot, ka tas nopietni apņemas darīt visu, kas ir tā spēkos, lai apmaksātu stažieriem ES delegācijās. Galu galā EĀDD uzskata, ka tā spēja apmaksāt šādus stažierus tagad ir atkarīga no tā, vai budžeta lēmējinstiģucijas tam piešķir nepieciešamos finanšu resursus. Tāpēc ombuds slēdz šo lietu, secinot, ka EĀDD ir pieņēmis viņas ieteikumu.

Priekšvēsture

1. Jauns Austrijas pilsonis strādāja par neapmaksātu stažieri ES delegācijā Āzijā. Pēc prakses viņa sazinājās ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), kas vada ES delegācijas, lai sūdzētos par to, ka praktikanti delegācijās netiek apmaksāti. Viņa norādīja, ka parastā prakse ir tāda, ka praktikantiem ES iestādēs tiek maksāta samaksa. Viņasprāt, nemaksājot stažieriem, nepamatoti tiek diskriminēti gados jauni profesionāļi, kas nāk no mazāk labiem apstākļiem.

2. EĀDD atbildēja, ka sūdzības iesniedzējai ir nodrošināta neapmaksāta prakse “pēc viņas pieprasījuma”. Viņa bija parakstījusi arī prakses līgumu, kurā viņa apstiprināja, ka “*esmu brīvprātīgais ar Delegāciju un nesaņems algu, algu vai pabalstu (..)*”. Sūdzības iesniedzēja vērsās pie ombuda ar bažām par to, ka EĀDD nevajadzētu piedāvāt neapmaksātu stažēšanos. Viņa pauda bažas par EĀDD praksi kopumā, un tai nebija nekāda sakara ar viņas konkrēto gadījumu.

3. Ombuds 2014. gada oktobrī lūdza EĀDD atbildēt uz sūdzības iesniedzēja bažām par to, ka tas piedāvā neapmaksātu stažēšanos ES delegācijās. Sūdzības iesniedzējs vēlējās, lai EĀDD piedāvātu tikai apmaksātu stažēšanos un pārtrauktu piedāvāt neapmaksātu stažēšanos. Ombuds 2014. gada decembrī saņēma EĀDD atbildi uz sūdzību. Pēc tam ombuds saņēma sūdzības iesniedzēja komentārus par EĀDD atbildi. Ombuda izmeklēšanas grupa trīs reizes tikās arī ar EĀDD, lai apspriestu šo lietu: 2016. gada maijā, septembrī un decembrī. EĀDD 2017. gada janvārī rakstiski iesniedza ombudam papildu informāciju.

4. Rūpīgi izvērtējot visus izvirzītos argumentus, Ombuds 2017. gada 15. februārī ieteica EĀDD izmaksāt atbilstīgu pabalstu visiem praktikantiem ES delegācijās [1].

EĀDD nespēja apmaksāt stažierus ES delegācijās

Ombuda ieteikums

5. Ombuds konstatēja, ka sūdzības iesniedzēja arguments, ka neapmaksāta stažēšanās ir diskriminējoša attiecībā pret tiem, kas nāk no mazāk privilīģētas sociālās vides, ir zināmā mērā pamatots. Nenoliedzami jaunais absolvents, kas vēlas veikt neapmaksātu stažēšanos, var saskarties ar praktiskām grūtībām bez finansiāla atbalsta, piemēram, no savas ģimenes. Stažēšanās ES delegācijā ietver ne tikai ceļa izdevumus, bet arī uzturēšanās, dzīves un apdrošināšanas izmaksas. Tāpēc pastāv risks, ka neapmaksāta stažēšanās ES delegācijās tiks rezervēta dažiem privilīģētiem, proti, tiem, kuriem ir savi finanšu līdzekļi.

6. Dažādās sanāsmēs ar Ombuda izmeklēšanas grupu 2016. gadā EĀDD apgalvoja, ka neapmaksātas stažēšanās piedāvāšana nav diskriminācija sociālās izcelsmes dēļ. EĀDD atsaucās uz to, ka neapmaksāti stažieri ES delegācijās uzskata, ka stažēšanās ir noderīga viņu nākotnei. Ar šādu stažēšanos viņi gūst vērtīgu pieredzi, kas palīdz veidot savu profesionālo profilu, padarot to pievilcīgāku darba tirgum.

7. Ombuds neapšaubīja, ka stažieri kādā delegācijā augstu vērtē stažēšanos. Patiešām, šādas iespējas var būt nozīmīgs atspēriena punkts viņu karjerā. Faktiski tieši šā iemesla dēļ stažēšanās iespējas būtu jādara pieejamas pēc iespējas plašākam personu lokam, nevis tikai tiem, kas to var atļauties. Ombuds uzskata, ka neapmaksāta stažēšanās var saglabāt sociālo atstumtību, jo personām no mazāk priviligrētām vidēm, visticamāk, trūks finanšu līdzekļu stažēšanās veikšanai. Tādējādi viņi neizmantos šo vērtīgo iespēju uzlabot savu kvalifikāciju un prasmes. Tas galu galā var samazināt turpmākās darba iespējas mazāk priviligrētajiem cilvēkiem, uzsākot apburto loku, kurā "privileža seko priviligrēģijas".

8. Ombuds pauda viedokli, ka ES delegācijas gūst labumu no stažieru ieguldījuma un var pat būt atkarīgas no viņu ieguldījuma. Ņemot to vērā, ombuds norādīja, ka neapmaksātas stažēšanās sistēma, iespējams, var izraisīt nevēlamas sekas, ka ES delegācijas nepiesaista visus labākos stažēšanās kandidātus; tas piesaistīs tikai tos, kuriem pašiem ir pietiekami finanšu resursi, lai maksātu par sevi. Tas acīmredzami nav ES delegāciju interesēs.

9. Ombuds atsaucās uz Eiropas Parlamenta piemēru, kas bija pievērsies jautājumam par neapmaksātu stažēšanos. Parlaments 2010. gada rezolūcijā aicināja ES iestādes rādīt labu piemēru, visiem praktikantiem izmaksājot minimālo pabalstu, kura pamatā ir stažēšanās vietas standarta izmaksas. [2] Ombuds norādīja, ka Parlaments vairs nepiedāvā neapmaksātu stažēšanos pat studentu prakses gadījumā. Tagad tā maksā pabalstu visiem saviem praktikantiem, neraugoties uz ES iestāžu budžeta ierobežojumiem.

10. Ombuds uzskatīja, ka ir svarīgi ņemt vērā arī to, cik lielā mērā EĀDD izmanto stažēšanos ES delegācijās. EĀDD ir 139 ES delegāciju tīkls, kurās starp EĀDD un Komisijas darbiniekiem ir nodarbināti 5800 darbinieki (2015. gada beigu dati). [3] 2016. gadā EĀDD piedāvāja aptuveni 800 neapmaksātas prakses vietas. Šķiet, ka EĀDD zināmā mērā ir atkarīgs no praktikantu pieejamības, lai papildinātu pilnas slodzes darbinieku darbu tā delegācijās. Ombuds saprata, ka šāda skaita praktikantu apmaksa radīs budžeta problēmas EĀDD. Tomēr viņa norādīja, ka šo jautājumu EĀDD varētu izlemt apspriest ar budžeta lēmējinstiūcijām, proti, Eiropas Parlamentu un Padomi.

11. Ņemot vērā iepriekš minēto, ombuds konstatēja, ka EĀDD prakse nodrošināt neapmaksātu stažēšanos tā delegācijās ir administratīva kļūme. Tāpēc ombuds ieteica EĀDD izmaksāt pienācīgu pabalstu visiem saviem praktikantiem, tostarp ES delegācijās esošajiem. Lai gan šis pabalsts būs EĀDD kompetencē, ombuds uzskatīja, ka pabalstam vajadzētu būt tādām, lai tiktu ievērots nediskriminācijas princips, un būtu jānodrošina, ka jaunieši tiek mudināti pieteikties praksei neatkarīgi no viņu (vai ģimenes) finansiālā stāvokļa.

12. Ombude lūdza EĀDD sniegt atzinumu trīs mēnešu laikā no viņa ieteikuma dienas. Pēc tam viņa aicināja sūdzības iesniedzēju iesniegt piezīmes, ko sūdzības iesniedzējs izdarīja.

EĀDD atzinums un sūdzības iesniedzēja komentāri

13. Atzinumā par ombuda ieteikumu EĀDD norādīja, ka stažēšanās piedāvājums jauniešiem absolventiem un studentiem ir izrādījies ļoti vērtīgs gan stažieriem, gan ES delegācijām. Ņemot vērā ombuda ieteikumu, tā nolēma pārstrukturēt savu stažēšanās programmu un uz laiku apturēt jaunu stažieru pieņemšanu darbā. EĀDD norādīja, ka tas ir arī pieprasījis budžeta lēmējinstācijām nodrošināt līdzekļus nākamajiem stažieriem.

14. EĀDD arī nolēma palielināt partnerību skaitu starp delegācijām un universitātēm. Saskaņā ar jauno shēmas projektu stažēšanās tiks piedāvāta saskaņā ar trim atsevišķām programmām: I) praktizantiem, kuriem EĀDD izmaksās pabalstu (ar nosacījumu, ka EĀDD saņem pieprasītos resursus no budžeta lēmējinstācijām) un šim nolūkam tiks izveidota īpaša atlases procedūra; II) studentiem saskaņā ar līgumu ar vietējo universitāti, kuri savā kursā veic obligātu vai ieteicamu mācību periodu un kuri jau dzīvo mācību vietā, un III) stažieriem, kas saņem finansiālu atbalstu no universitātes vai citas iestādes, bet atrodas citur pasaulē. EĀDD neierosina izmaksāt pabalstus abos pēdējos gadījumos.

15. Sūdzības iesniedzēja savos komentāros norādīja, ka ombude savā ieteikumā pamatoti koncentrējās uz “*diskriminācijas novēršanas*” aspektu. Tomēr, viņasprāt, EĀDD tagad cenšas izslēgt finansiāli un sociāli vājos stažierus, lai atrisinātu šo problēmu.

16. Sūdzības iesniedzējs pauda viedokli, ka, ja EĀDD nevar izveidot ilgtspējīgu un taisnīgu sistēmu stažieriem, vislabāk ir pilnībā atcelt stažēšanos ES delegācijās.

17. Sūdzības iesniedzējs pauž bažas, ka EĀDD piedāvātajā jauktajā modelī stažieriem, kuri nesaņem atalgojumu vai kuri saņem finansiālu atbalstu no ārēja avota, vienmēr tiks dota priekšroka salīdzinājumā ar EĀDD tieši apmaksātajiem praktizantiem vienkārša ekonomiska pamatojuma dēļ.

18. Attiecībā uz priekšlikumu paplašināt partnerības ar universitātēm sūdzības iesniedzējs apgalvoja, ka tā nav ne jauna ideja, ne arī palīdz atrisināt šo problēmu. Tas galvenokārt noved pie darbaspēka izmantošanas novirzīšanas uz vietējiem iedzīvotājiem, kuri bieži vien ir slikti organizēti un kuriem nav izredžu pieprasīt savas tiesības.

19. Sūdzības iesniedzējs norādīja, ka stipendijas bieži neietver sociālo nodrošinājumu vai veselības apdrošināšanu un ka studenta uzturēšanās izdevumus nevar salīdzināt ar izdevumiem, kas rodas personai, kura stažējas ES delegācijā.

Ombuda novērtējums pēc ieteikuma

20. Ombuds ieteica EĀDD visiem saviem praktizantiem izmaksāt atbilstīgu pabalstu. EĀDD ir informējis ombudu, ka tas ir pieprasījis līdzekļus, lai apmaksātu praktizantus ES delegācijās, un ka tikmēr tas ir apturējis neapmaksātu stažēšanos. Ombuds atzinīgi vērtē EĀDD veiktos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tas varēs piedāvāt apmaksātu stažēšanos ES delegācijās.

21. Ombuds norāda uz sūdzības iesniedzēja bažām par to, ka EĀDD varētu neproporcionāli

koncentrēties uz stažieru pieņemšanu darbā ar finansiālu atbalstu no citiem avotiem (kas nav viņu ģimene), nevis uz stažieriem, kurus pats EĀDD maksājis pabalstu.

22. Ombuds uzskata, ka ir pamatoti, ka EĀDD neizmaksā papildu pabalstu stažieriem, kuriem ir stipendija vai cits finansiāls atbalsts, kas nav ģimenes locekļi, vai studentiem, kuri jau atrodas tajā pašā valstī, kurā atrodas delegācija, un kuriem ir jāpiedalās darbā studiju ietvaros. Jo īpaši obligāta iekārtošana universitātes studiju ietvaros nav salīdzināma ar standarta praksi, jo tā parasti kalpo dažādiem mērķiem. Ir svarīgi panākt pienācīgu līdzsvaru starp dažādām programmām. Ombudam ir svarīgi, lai EĀDD turpinātu piedāvāt ievērojamu skaitu “tradicionālu”, bet apmaksātu stažēšanos delegācijās, kas būs atvērta uz vienlīdzīgām iespējām jauniešiem neatkarīgi no viņu pašu vai viņu ģimenes finanšu resursiem. Ombuds saprot, ka, lai sasniegtu šo vēlamu rezultātu, EĀDD būs vajadzīgs atbilstošs budžeta piešķirums.

23. Ombude uzskata, ka EĀDD atbilde uz viņas ieteikumu ir nopietna apņemšanās maksāt stažieriem ES delegācijās, ja budžeta lēmējinstītūcijas, t. i., Eiropas Parlaments un Padome, piešķir atbilstošus budžeta līdzekļus. Attiecīgi ombude ar prieku uzskata, ka EĀDD atbilde faktiski ir viņa ieteikuma pieņemšana. Ombude ar lielu interesi sekos turpmākajām norisēm šajā jomā un ir gatava atsākt izmeklēšanu nākotnē, ja tas šķiet pamatoti un lietderīgi.

24. Ir ļoti svarīgi, lai ES iestādes rādītu piemēru un apliecinātu apņemšanos piedāvāt jauniešiem stažēšanās iespējas, pamatojoties uz vienlīdzīgām iespējām visiem neatkarīgi no izcelsmes un ģimenes resursiem. Citādi ir riskēt ar uzticības zudumu, kas būtu jāuzskata par tādu, kas nepietiekami rūpējas par *visiem* jauniešiem, kuriem ir grūtības veidot savus profesionālos profilus, lai konkurētu darba tirgū. Šajā ziņā izmaksas, kas saistītas ar to, lai veicinātu jaunākās paaudzes uzticēšanos Eiropas projektam, ir salīdzinoši mazas.

25. Ombuds mudina budžeta lēmējinstītūcijas rūpīgi izskatīt šo jautājumu un cer, ka tās piešķirs atbilstošus resursus. Ņemot to vērā, ombuds informēs Eiropas Parlamentu un Ministru Padomi par šo izmeklēšanu un par viņa ieteikumu EĀDD. Viņa informēs arī Eiropas Komisiju.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu par šo sūdzību, ombuds slēdz to ar šādu secinājumu:

Apturot neapmaksātu stažēšanos ES delegācijās un vienlaikus pieprasot līdzekļus praktikantu apmaksai ES delegācijās, EĀDD ir pieņēmis Ombuda ieteikumu.

Sūdzības iesniedzējs un EĀDD tiks informēti par šo lēmumu.

Emily O'Reilly

Eiropas Ombuds

Strasbūrā, 2017. gada 21. septembrī

[1] Sīkāku informāciju par sūdzības kontekstu, pušu argumentiem un ombuda izmeklēšanu skatīt ombuda ieteikumā, kas pieejams tiešsaistē:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/recommendation.faces/en/76079/html.bookmark>

[2] Eiropas Parlamenta 2010. gada 6. jūlija rezolūcija (2009/2221(INI)), 72. punkts, pieejams tiešsaistē:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52010IP0262&from=EN> [Saite]

[3] https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annual_activity_report_2015_en.pdf [Saite].